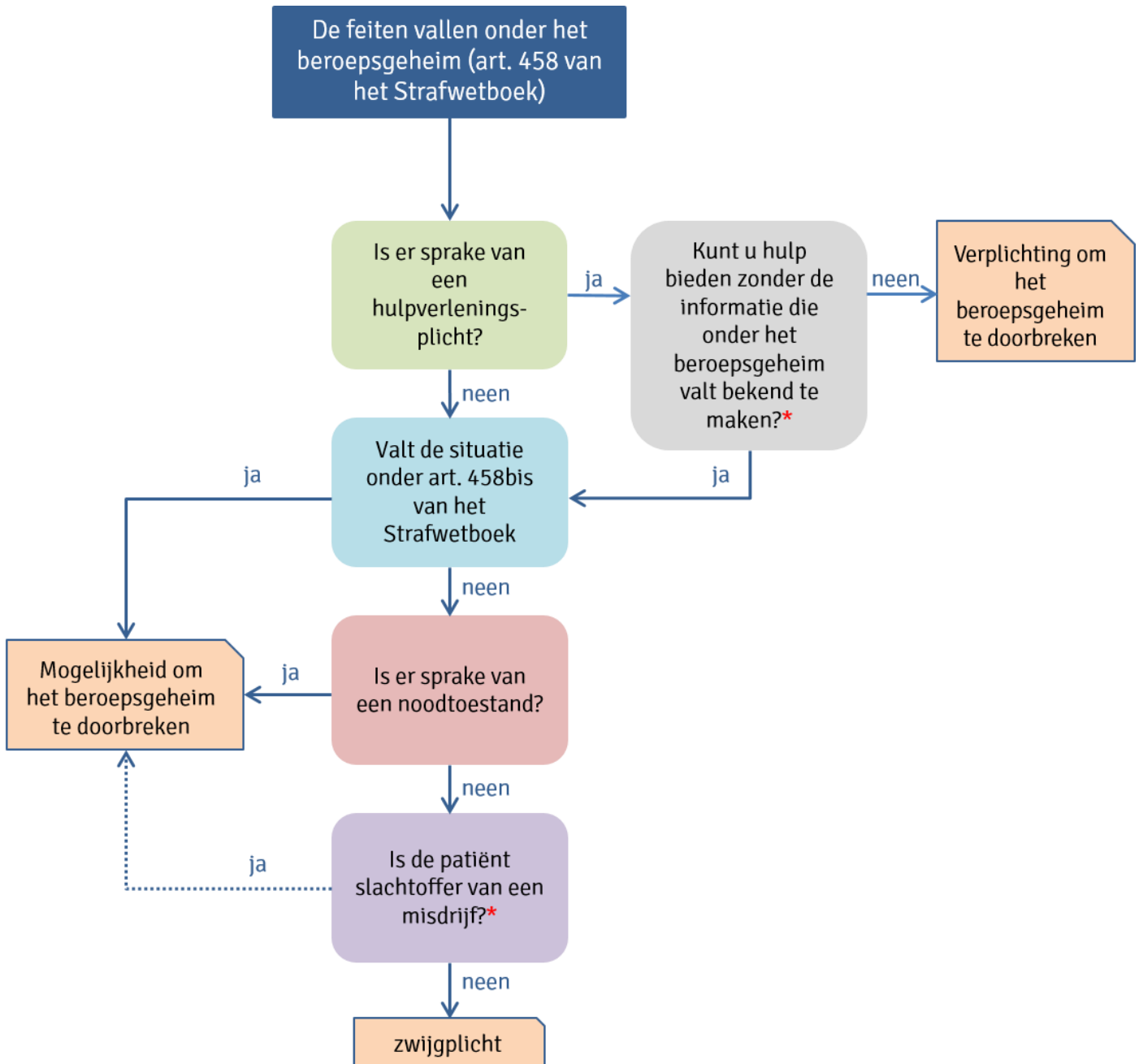

Uw cliënt is slachtoffer van een misdrijf of verkeert in gevaar: wanneer kunt of moet u het beroepsgeheim doorbreken?

*De gevolgen die samenhangen met het antwoord op deze vragen liggen uiterst gevoelig. Het is van groot belang dat u deze beslissingen op een uiterst voorzichtige en bedachtzame manier neemt, rekening houdend met de bedenkingen geformuleerd in de teksten hierover van de Psychologencommissie.

	De hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)	Art. 458bis van het Strafwetboek	De noodtoestand	De cliënt is slachtoffer: rechtspraak van het Hof van Cassatie
Waarop heeft de uitzondering betrekking?	<p>Net zoals elke burger draagt een psycholoog de verantwoordelijkheid om hulp te bieden aan een persoon die in groot gevaar verkeert.</p> <p>Het beroepsgeheim moet worden doorbroken indien dit de enige manier is om aan deze hulpverleningsplicht te voldoen in een specifieke situatie.</p>	Artikel 458bis van het Strafwetboek voorziet een wettelijk spreekrecht aan de procureur des Konings wanneer een risico bestaat dat bepaalde misdrijven op minderjarigen of kwetsbare personen zullen worden gepleegd.	De overtreding van een wettelijke bepaling (in dit geval het beroepsgeheim) is de enige manier om een belangrijkere waarde (vb. het leven van een persoon) te beschermen. De noodtoestand is in dit geval een rechtvaardigingsgrond om het beroepsgeheim aan de kant te schuiven en toch te spreken.	Het Hof van Cassatie heeft in een aantal specifieke rechtszaken geoordeeld dat misdrijven waarvan de cliënt slachtoffer is, niet onder de zwijgplicht vallen.
Grondslag van de uitzondering?	Artikel 422bis van het Strafwetboek.	Artikel 458bis van het Strafwetboek.	De noodtoestand is een rechtsprincipe dat niet in een wet is verankerd, maar wel unaniem aanvaard wordt in de rechtspraak en de rechtsleer.	Artikel 458 van het strafwetboek (zoals geïnterpreteerd door het Hof van Cassatie).
Van toepassing op?	Iedereen.	Houders van het beroepsgeheim (dus zij die onder art. 458 van het Strafwetboek vallen).	Iedereen.	Houders van het beroepsgeheim en wiens cliënten slachtoffer zijn van een misdrijf.
Cumulatieve Voorwaarden voor het doorbreken van het beroepsgeheim ?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een levende persoon is in gevaar 2. Het gevaar kan worden omschreven als: <ol style="list-style-type: none"> a. een doodsgevaar b. of een ernstig gevaar voor de integriteit van de persoon 3. U hebt kennis van het gevaar of u wordt als psycholoog (binnen redelijke grenzen) verondersteld om ervan op de hoogte te zijn; 4. Het gevaar is reëel en actueel 5. U kunt helpen zonder ernstig gevaar voor uzelf of anderen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een misdrijf is gepleegd op een minderjarige of kwetsbare persoon 2. Het misdrijf dat is gepleegd is opgenomen in de lijst van misdrijven in artikel 458bis van het Strafwetboek 3. Er is sprake van één van de volgende situaties (of beiden): <ol style="list-style-type: none"> a. er bestaat een ernstig en dreigend gevaar voor de fysieke of psychische integriteit van het slachtoffer; b. er zijn aanwijzingen van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen/kwetsbare personen slachtoffer worden van één van de misdrijven opgesomd in artikel 458bis SW 4. U bent niet in staat om zelf of met hulp van anderen deze integriteit te beschermen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Twee belangen, waarvan één het beroepsgeheim, zijn in strijd met elkaar 2. Het belang dat moet worden beschermd (vb. het leven van een persoon) heeft dezelfde of een grotere waarde dan het respecteren van het beroepsgeheim 3. Een ernstig, actueel en zeker gevaar bedreigt het belang dat moet worden beschermd; 4. Er is geen enkele andere optie dan het beroepsgeheim te doorbreken om dit belang te beschermen 	Hoewel er in principe geen duidelijke voorwaarden verbonden zijn aan het inroepen van deze uitzondering, zijn er aantal belangrijke bedenkingen en aandachtspunten waarmee moet worden rekening gehouden. Deze worden in detail toegelicht in de tekst die de Psychologencommissie hierover heeft opgesteld.
Verplichting om het beroepsgeheim te doorbreken?	U biedt hulp die u het meest aangewezen lijkt. Is het beroepsgeheim doorbreken echter de enige manier om aan de hulpverleningsplicht te voldoen? Dan moet het beroepsgeheim wel worden doorbroken.	Neen, het gaat om een mogelijkheid en niet om een verplichting.	Neen, het gaat om een mogelijkheid en niet om een verplichting.	Neen, het gaat om een mogelijkheid en niet om een verplichting.
Het beroepsgeheim doorbreken ten opzichte van wie?	Dit is niet gespecificeerd. Aan de persoon of instantie die het meest aangewezen is om adequaat hulp te bieden in de gegeven situatie. Kies daarbij voor de weg die het minst schadelijke gevolgen heeft voor de vertrouwensrelatie.	Alleen ten opzichte van de procureur des Konings.	Dit is niet gespecificeerd. Aan de persoon of instantie die het meest aangewezen is om adequaat hulp te bieden in de gegeven situatie. Kies daarbij voor de weg die het minst schadelijke gevolgen heeft voor de vertrouwensrelatie.	Alleen ten opzichte van autoriteiten die tuchtrechtelijk of strafrechtelijk de mogelijkheid hebben om de daders te vervolgen (vb. de bevoegde disciplinaire instantie of het parket).